

Światowid

Nr. 37/735 ROK XV
10 WRZEŚNIA 1938 R.

Numer zawiera 24 stron druku

CENA 60 GR.

Cena w Czechosłowacji Kc. 3-50

PRINTED IN POLAND

Opłata poczt. uiszczona gotówką

C Z U W A J !

Z zapasem zdrowia i radości życiowej wracają harcerze z obozów letnich, witani serdecznie nie tylko przez swoje rodziny, ale przez całe społeczeństwo, które na ich widok z otuchą patrzy w przyszłość narodu i państwa.

Fot. „Światowid” — Kraków.

U PROGU JESIENNEGO SEZONU ŁOWIECKIEGO

Z kaczkami upolowanymi z łodzi.

Trop płynie za kaczką, by ją zaaportować.

Kuropatwy nakłada się na troczki.

Półpełny mamy teraz sezon, gdyż bażanty i zające mają jeszcze czas ochronny, jednak już teraz okazują się różnice między prawdziwymi myśliwymi a strzelaczami. Pierwsi bowiem, którzy dbali o swe łowiska, hodowali, karmili zwierzyne w czasach ochronnych, zbierają obecnie plon w przeciwieństwie do wszelakiego rodzaju rekordzistów w strzelaniu. Okres polowań na ptactwo wodne i kuropatwy, to równocześnie czas, w którym pies myśliwski ma główne pole do okazania swych talentów wrodzonych i nabytych. Bez psa niema polowania w myśliwskim i gospodarczym znaczeniu, choćby tylko ze względu na bezpożyteczne marnowanie masy postrzałków, które pies mógłby zaaportować. Obecny sezon, to również żniwo dla wytwórni amunicji. Niechajże myśliwi, zwłaszcza podczas polowań na kaczki (proszę mi darować tę uwagę na marginesie) nie porzucają łusek z wystrzelonych naboju nieopatrznie na żer kłusownikom, lecz raczej je zbierają i oddają na Fundusz Obrony Narodowej w składnicach zorganizowanych przez Polski Związek Łowiecki.

Polowania na ptactwo wodne i błotne należą do najmilszych, nigdzie bowiem niema takiej różnorodności zwierzyzny, jak zwłaszcza wśród kaczek (z wyjątkiem batalionów, z których każdy ma inne ubarwienie). Krzyżówki, podgorzałki, cyranki, cyraneczki, rozwijające w locie chyżość do 150 km na godzinę, czernice i długi szereg odmian, które można zobaczyć w Muzeum Dzieduszyckich we Lwowie, oto najczęstsze u nas odmiany kaczek.

Drugi rodzaj najpopularniejszej zwierzyzny to szare kuropatwy, uwiecznione przez Chelmońskiego na wielkim płótnie. I tu, jak przy kaczkach, a może jeszcze więcej potrzebny jest prawdziwemu, etycznemu myśliwemu wierny towarzysz — pies, którego pracę w polu zwłaszcza podczas łowów na kuropatwy najlepiej można widzieć i ocenić. Polując na kuropatwy ławą, trzeba jednak pamiętać, by we dwu nie strzelać do jednej kuropatwy, gdyż nieraz przychodzi do niepożądanych sporów na tle zazdrości, jak głosi Wojski w „Panu Tadeuszu”:

Wspomnijcie też starego Wojskiego przestroge
Nigdy jeden drugiemu nie zachodzić w drogę,
Nigdy we dwóch do jednej nie strzelać zwierzyzny...

eska.

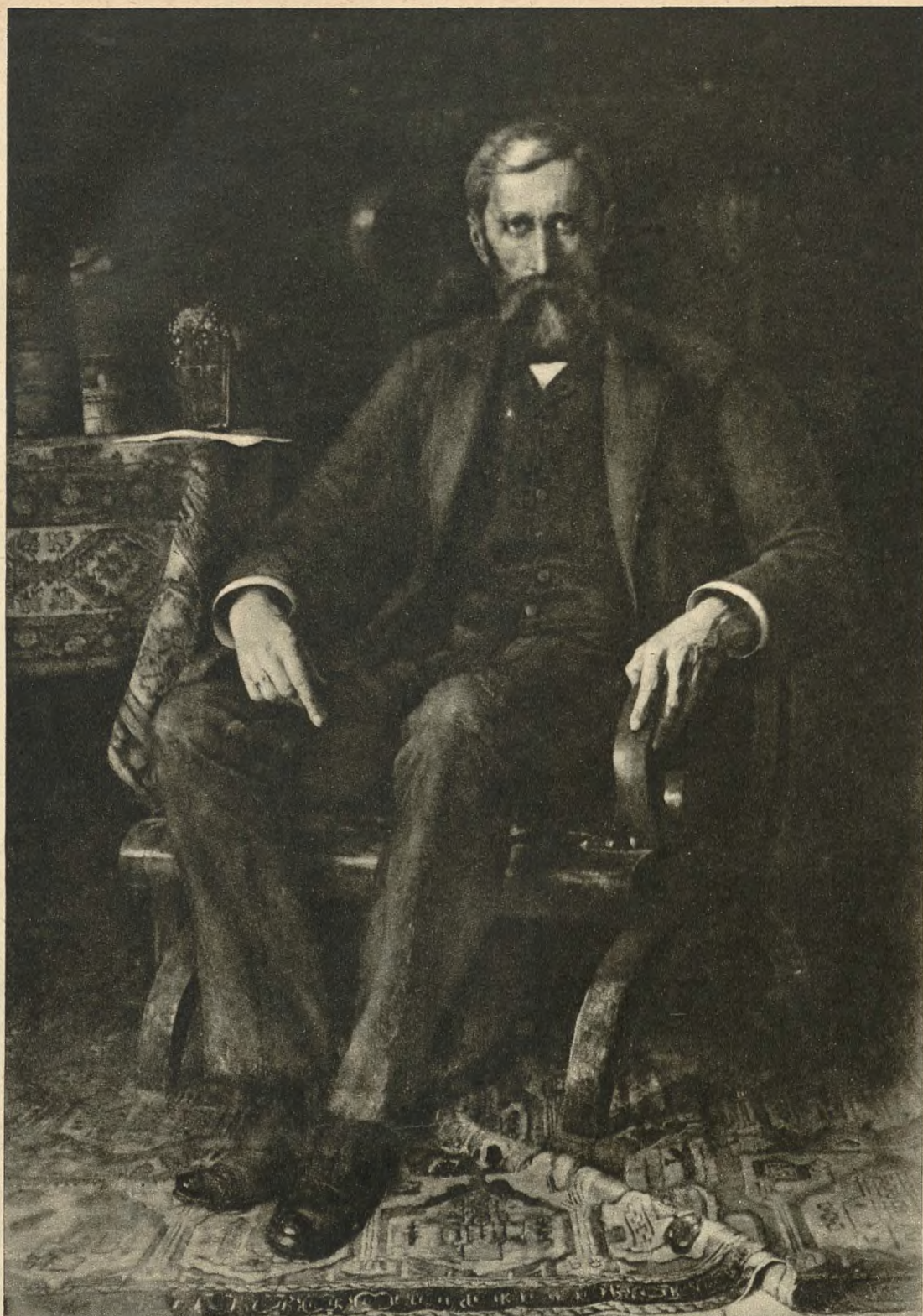
Myśliwy w chwili strzału do kuropatwy; etyczny sąsiad, nie strzelając, obserwuje wynik strzału.

Krzyżówka podrywa z szuwaru.

Przeznaczeniem mu było tworzyć poezję w okresie, kiedy zakończył się już okres rozkwitu romantyzmu a czasy „Młodej Polski” dopiero się zaczynały — Przeznaczeniem mu było tworzyć poezję wtedy, kiedy po dniach wszechwładztwa wieszczów poczyniała się już budzić nieufność do poezji wogóle jako mistrzyni życia jednostek i całego narodu. Przeznaczeniem mu było żyć życiem człowieka i życiem poety w czasach, kiedy z rozwojem nauk przyrodniczych i z zaostreniem się zagadnień społecznych materialistyczny pogląd na świat i życie usuwał natarczywie z mózgów i serca ówczesnych ludzi rojenia romantyczne. — W tem przeznaczeniu była siła i słabość poety, była dola i niedola człowieka. Adam Asnyk, który sto lat temu w Kaliszu przyszedł na świat, by w r. 1897 zamknąć w Krakowie oczy na wieki, i jako poeta i jako człowiek pozostawał przez cały niemal czas swego życia i we wszystkich niemal swoich utworach, tak lirycznych, jak i dramatycznych, pod wpływem tej przełomowej epoki. Miał chwile, kiedy wierzył w moc poezji i chciał ją odrodzić, ale niemal równocześnie ogarniało go zwątpienie nie tylko w siłę, ale czasem nawet i w potrzebę poezji. — W swoich poglądach i przekonaniach nieraz z tęsknotą wracał do dawnych czasów,

równocześnie jednak nie tylko sam przejmował się nadchodzącymi ideałami, ale i pragnął być ich pionierem. To sprawiło, że poeta stał się również publicystą, politykiem, nawet dziennikarzem. Nie odsuwał się od świata, do którego należała przyszłość, ale wiele objawów tej nadchodzącej ery raziliło jego subtelny i delikatny umysł. Wtedy wyznawca a nawet propagator nowoczesnego poglądu na świat uciekał wogóle od świata i ludzi, wśród szczytów tatrzańskich szukał majestatu i szlachetności, których nie znajdował w swym otoczeniu. W tych warunkach Adam Asnyk-człowiek, chociaż był i radnym miasta Krakowa i założycielem Towarzystwa Szkoły Ludowej, był w rzeczywistości samotnikiem, a Adam Asnyk-poeta czytany z przejęciem i z odczuciem przez wybranych, bożyszczem tłumów nigdy nie był. Ale może właśnie dlatego, obecne uroczystości jubileuszowe, obchodzone przede wszystkim w Krakowie i Kaliszu, będą wyrazem hołdu, jaki Polska w lepszych, bardziej już wyjaśnionych czasach składa temu człowiekowi i poecie przełomowej ery.

Adam Asnyk — portret pędzla Aleksiego Strażyńskiego, własność Zarządu miasta Krakowa.

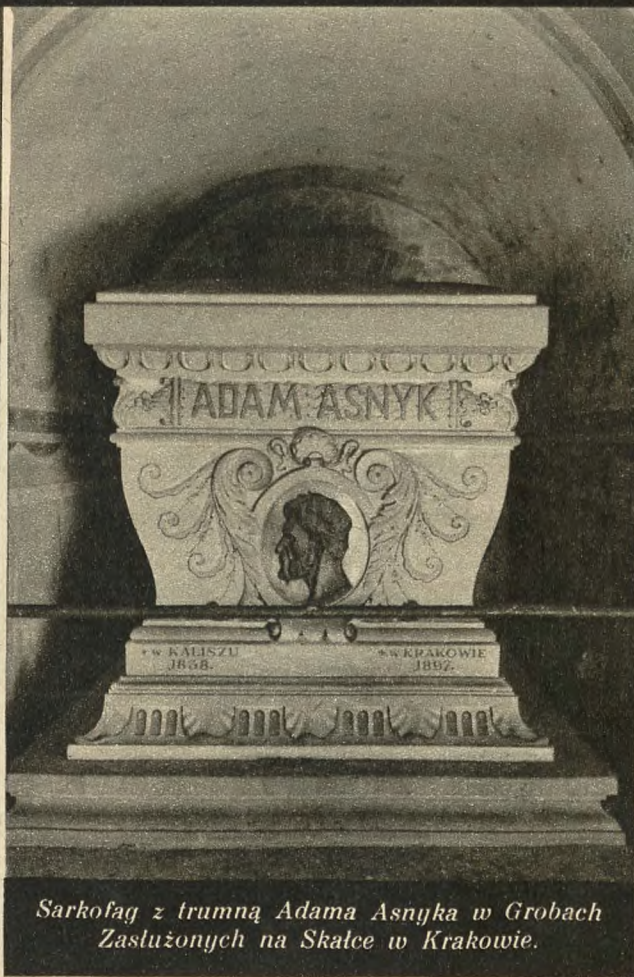
STULECIE POETY-MYŚLICIELA

Fragm. tablicy pamiątkowej na domu urodzenia poety w Krakowie (dzieło art. rzeźbiarza Hukana).

Nowy dom przy ul. 6-go Sierpnia w Kaliszu na miejscu zburzonego w 1914 r. przez Niemców domu urodzenia Asnyka.

Sarkofag z trumną Adama Asnyka w Grobach Zasłużonych na Skalce w Krakowie.

Na tem miejscu stał niegdyś dom, w którym Adam Asnyk zmarł w Krakowie.

Krzesełko pochodzące z pokoju Adama Asnyka a znajdujące się obecnie w zbiorach Muzeum ziem kaliskiej.

POWRÓT ZWYCIĘZCÓW

W blasku pochodni, w szumie chorągwi, wśród entuzjastycznych okrzyków ludność stołecznego miasta Tokio wita powracające zwycięskie wojska.
Keystone — Berlin.

Radosna pieśń zwycięstwa płynie w zaciszu domowym z pod palców młodej Japonki.

Z serdecznym wzruszeniem, wita wracający do pieleszy domowych wojak japoński swoje dziecko.
Fot. Keystone, Berlin.

Ciężka, cięższa może, niż przewidywali, wojnę prowadzą generałowie japońscy nie sami tylko. Wraz z nimi we wszystkim, co przynoszą zmienne koleje wojny, najserdeczniejszy udział bierze całe społeczeństwo japońskie. Ofiar nie ponosi wszystkie ciężary, związane z tą dziejową chwilą: składa złoto i kosztowności do skarbcza państwowego, odmawia sobie wielu rzeczy, by dać je walczącym żołnierzom. W duchu towarzyszy im na wszystkich przeprawach, boleje, gdy ich spotykają klęski, raduje się, gdy sztandar Mikada zwycięsko powiewa nad zdobytymi pozycjami nieprzyjacielskimi. I bóstwom swoim dziękuje za to, że tych zwycięstw jest daleko więcej niż klęsk. Wojska, wracające z frontu, otoczone aureolą zwycięstwa, witane są entuzjastycznie przez tłumy, wylegające na ulice miast. Ta sama serdeczna radość panuje wtedy i w japońskich zaciszach domowych. Cieszą się starsi, cieszą się i dzieci, które uświadomiono o znaczeniu tych walk dla przyszłości ich narodu i państwa. Nawet wtedy, gdy zwycięstwa te okupione zostały krwią najbliższych w rodzinie, radość patriotyczna góruje nad prywatną żalobą.

Przystrojone w odświętne szaty pod opieką starszych idzie najmłodsze pokolenie japońskie na powitanie swoich zwycięskich ojców i braci.

Grupa uczestników raidu.
Szántó György — Budapeszt.

Zaproszenie do Czardasza w Szakmarze.

złocisty tokaj i węgierskie przysmaki waleczyły o lepsze z łkającym rytmem cygańskich skrzypiec. Porwał nas ten dziwny nastrój próby „ogniowej” czardasza.

Pierwszy zmrok owijał już szarym woalem rozgrzaną ziemię, gdy wyszłam przed domostwo, nuciąc co dopiero zasłyszana piosenkę. Szczwany „primas” cicho zakradł się za mną i nanizal na struny smętną moją melodię, której tęskne akcenty wiatr unosił z sobą w bezmiar puszczy: „Szép vagy gyönyörű, vagy Magyarorság” — Piękna jesteś, przepiękna, węgierska ziemiolo!

A nazajutrz znowu wyruszamy na podbój przestrzeni. Droga nasza prowadzi poprzez pola i piaski, przez dwory, wioski i miasteczka. Zatrzymaliśmy się dla zwiedzenia słynnej stadniny w Babilna. Wysoka kultura konia znajduje tu między innymi dobitny wyraz w luksusowo urządzonej stajniach, niemal „końskich salonach”.

Na każdym kroku napotykalismy na osobliwości i zabytki tego kraju, czerpiąc niezapomniane wrażenia ze skarbnicy węgierskiego folkloru.

Pięknie położone miasteczko Fülöpszallás zgutowało nam serdeczne przyjęcie. Wjechalismy triumfalnie na rynek, gdzie przywitano nas kwiatami, wzruszającym przemówieniem i kolacją.

Zawadzilismy również o Kiskörös, miasteczko rodzinne węgierskiego piewcy wolności, Petöfiiego, adjutanta gen. Bema z czasów wyzwoleniczych walk Węgrów.

Dzień za dniem upływał. Bez mapy i bez busoli przemierzalimy spokojnym klusem nieskończoną równinę, a jedynym naszym drogowskazem było serece. Złoty strumień słonecznych promieni stapiał w jedno konia i jeźdźca, horyzont rozlewał się w przejasnym błękiecie nieba, oczyma wpijalismy się w dal — szukalimy celu...

Teodora Dorota Komrausówna.

KŁUSEM PRZEZ WĘGRY...

Z RAIDU KONNEGO ZWIĄZKU JEŹDZIECKIEGO ZIEMIAŃSTWA WĘGERSKIEGO

Perspektywa blisko 450-kilometrowej „przejażdżki” po Węgrzech jest zbyt atrakcyjna, ażeby z niej nie skorzystać. To też skwapliwie przyjąłam na nią zaproszenie, będąc zresztą jedyną Polką wśród uczestników raidu.

O świcie wyruszamy samochodami z Budapesztu, ażeby za niecałą godzinę znaleźć się u wrót stepu, w Gyalpuszta. Czekaly tam na nas uprzednio już dobrane do „indywidualności” każdego jeźdźcy wierzchowce. Krótkie śniadanie, ostatnie fachowe wskazówki i gromada nasza rusza lekkim klusem w omgloną równinę.

Pierwszy dzień wędrówki przyniósł nam piękną nagrodę za nasz jeździecki trud. Towarzyszący nam pasterz koni, csikos, charakterystyczna sylwetka, niepodzielnie związana z węgierską pusztą, wskazał na skapanym w słońcu ekranie horyzontu zamglony nieco i drgający, pogodny obrazek: kilka drzewek, z poza których wylaniały się białe zarysy zagrody. To fata morgana — zjawisko niecodzienne nawet dla tubylców.

Za sobą zostawialismy duże stada koni pasących się czy przepędzanych z miejsca na miejsce przez csikosów. Csikosi — to nomadowie, zachowujący skrzętnie dawne swoje zwyczaje w oryginalnej formie, nieskażonej postępcem, wprowadzonej również i w puszcze, nowoczesnej gospodarki.

Coraz dalej uciekał z pod końskich kopyt bezkresny step, aż wreszcie widnokrąg wyrzucił z siebie świeżą zielen drzew, okalających gospodę „Apaj-Csarda”. Skrzypek poderwał się na nasze przywitanie i wprowadził nas do gospody przy akompaniamencie cygańskich melodyj. Stół przybrano na naszą cześć kwiatami i stepową trawą,

Csikosi w swych fantazyjnych i malowniczych strojach.

Idylla w Babilna-Puszcze.
Photo DOMIN — Katowice.

Krem Nivea od zł0,40 do 2,60
Olejek Nivea od zł1, — do 3,50

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

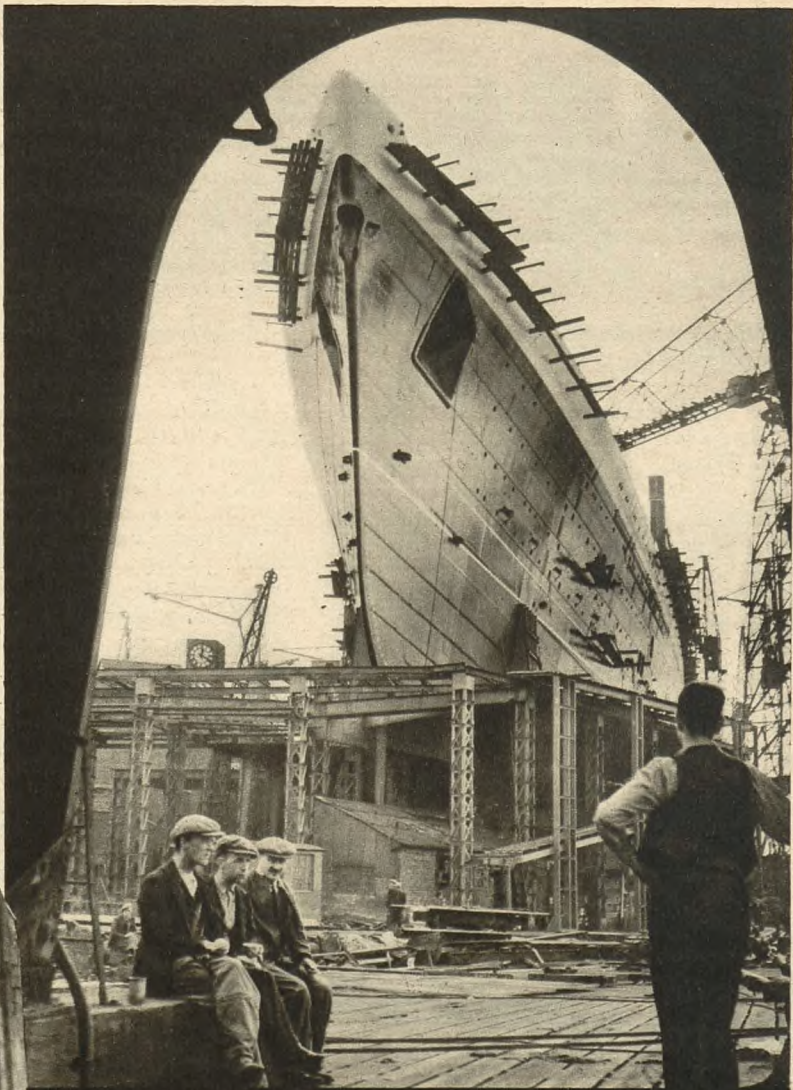
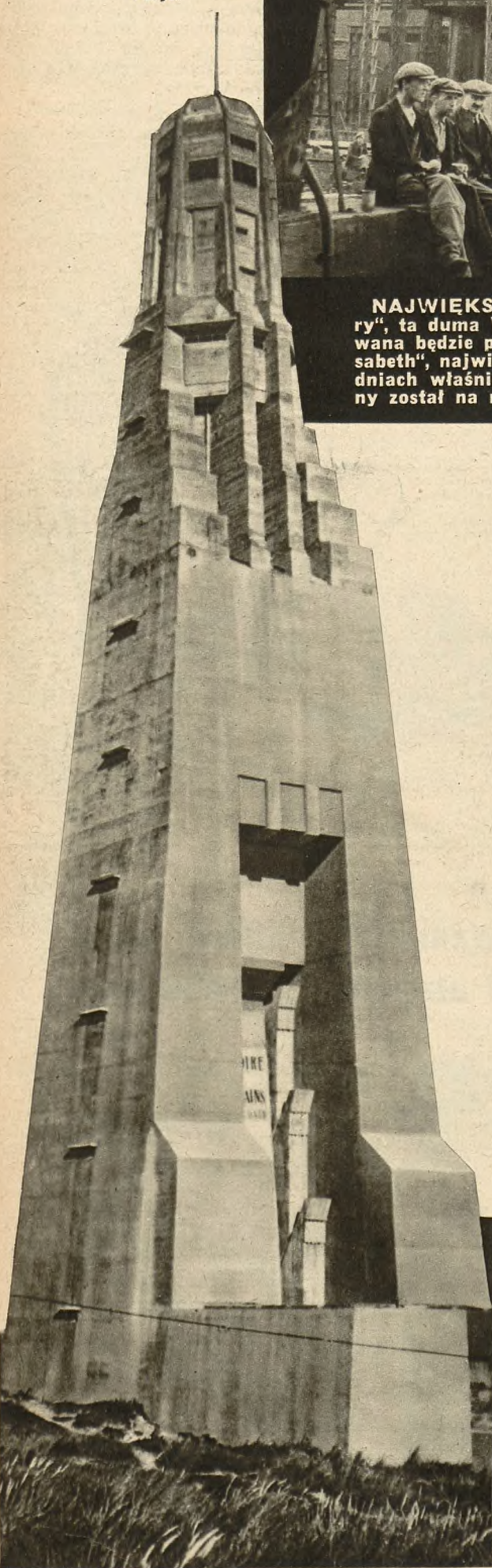
Wzmacniam skórę i ułatwiam opalenie cery!

Z całym zaufaniem można używać kremu, olejku lub olejku orzechowego, jeżeli za ich jakość gwarantuje napis „NIVEA”. Jedynie NIVEA zawiera EUCERYT, środek wzmacniający skórę. W tym tkwi sekret pięknej sportowo ogorzalej cery. NIVEA zmniejsza też niebezpieczeństwo oparzenia słonecznego. — Wzmocniona NIVEA skóra wpływa dodatnio na zdrowie całego organizmu. Będziemy odporniejsi na nagłą zmianę pogody i wynikające stąd często przeziębienia.

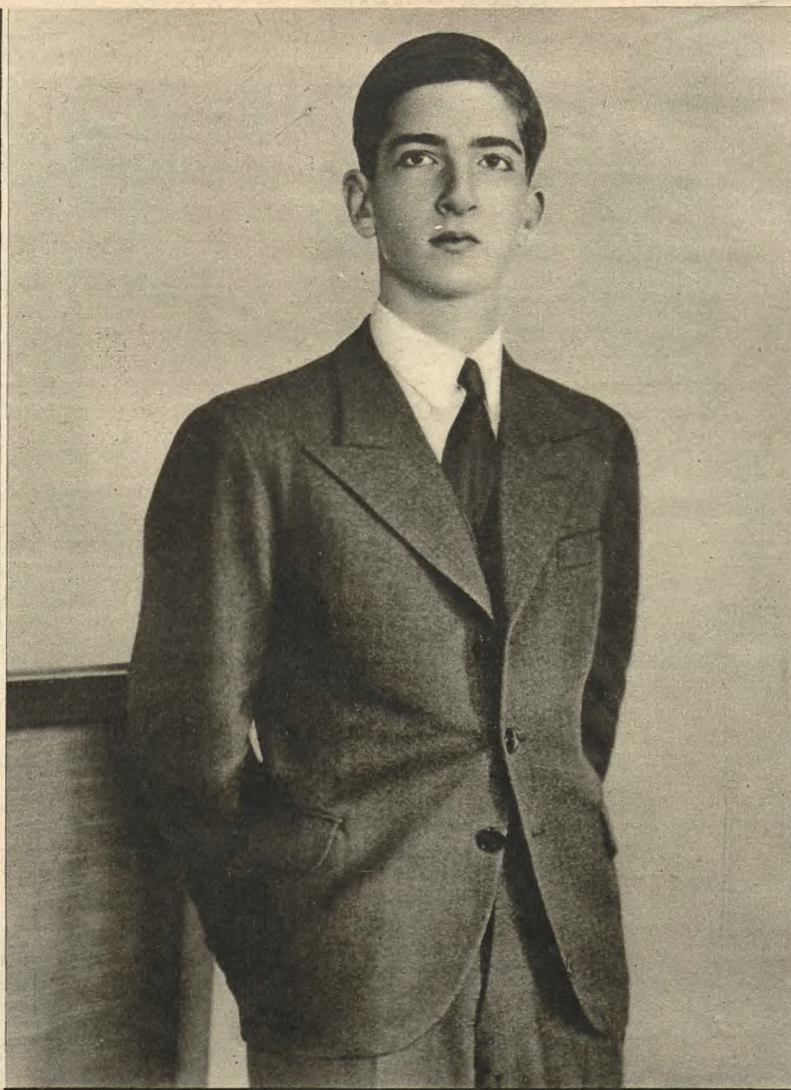
Krem NIVEA znajduje się w handlu tylko w oryginalnych opakowaniach. Dobre i znane preparaty chętnie są naśladowane — przestrzegamy zatem przed nabywaniem kremu, sprzedawanego na wagę pod nazwą NIVEA.

WŚRÓD LUDZI I WYDARZEŃ

Poniżej: POMNIK PRZYJAŹNI FRANCUSKO - AMERYKAŃSKIEJ. W niedzielę odbyło się odsłonięcie pomnika na wybrzeżu francuskim w miejscu, skąd w r. 1777 La Fayette odpłynął do Ameryki z pomocą Stanom Zjednoczonym, walczącym o niepodległość, a w r. 1917 wylądowali pierwsi żołnierze amerykańscy.
Fot. Agence Trampus, Paryż.

NAJWIĘKSZY OKRĘT ŚWIATA. „Królowa Mary”, ta duma Wielkiej Brytanji, wkrótce zdystansowana będzie przez nowy okręt angielski „Queen Elizabeth”, największy statek pasażerski, który w tych dniach właśnie z warsztatów okrętowych spuszczony został na morze.
Fot. Sport & General, London.

PIĘTNASTOLETNI KRÓL. J. Król. M. Piotr II, król Jugosławji, syn zmarłego tragicznie, a tak zasłużonego dla swego państwa, króla Aleksandra I, obchodził w tych dniach swoje 15-lecie, w których to uroczystościach wzięło udział całe społeczeństwo, serdecznie przywiązane do swojej dynastji.

Pierwsze na prawo: Mussolini kładzie kamień węgielny pod budowę wielkiego gmachu, przeznaczonego na siedzibę Ministerstwa Afrykańskiego w Rzymie.
Fot. Wide World Photos, London.

Drugie na prawo: Zastępca Henleina, przywódcy Niemców sudeckich, pos. Frank, korzysta z dożynek w Ober-Leutersdorf, by do ludności wygłosić przemówienie propagandowe.
Fot. Wide World Photos, London.

W kole: GEN. BRYG. JARNUSZKIEWICZ NA CZELE KOMBATANTÓW POLSKICH ze sztandarem polskim zdąża ku pomnikowi poległych w Berlinie, by tam złożyć wieniec.
Fot. Atlantic, Berlin.

Poniżej: Po złożeniu wieńca u pomnika poległych w wojnie światowej, przez kombatantów polskich, przedefilował przed nimi oddział straży honorowej.

Powitanie Hitlera w Norymberdze. Kanclerz Hitler jedzie wśród owacyjnych okrzyków zebranych na ulicach Norymbergi z dworca kolejowego do ratusza. Keystone, Berlin.

GDY HITLER MÓWI...

Corocznym zwyczajem stały się już kongresy stronnictwa narodowo-socjalistycznego w Norymberdze, jak również przemówienia wodza i kanclerza Rzeszy Adolfa Hitlera, zawierające bądź sprawozdanie z ubiegłego roku, bądź też program najbliższej przyszłości. Gromadząc tłumne rzesze członków stronnictwa, te kongresy są zarazem ważnym wydarzeniem politycznym o międzynarodowym znaczeniu. Tak jest i z tegorocznym kongresem, który w chwili, gdy numer nasz dostaje się do rąk Czytelników, jest jeszcze w pełnym toku.

Powyżej: Na wszystkich ulicach i budynkach Norymbergi powiewają chorągwie z „hakenkreuzem”. Presse-Photo, Berlin.

Na lewo: Wieczorna iluminacja Norymbergi podczas kongresu. Presse-Photo, Berlin.

Najbardziej wzorowo prowadzona uczelnia zawodowa
SZKOŁA KOSMETYCZNA MARY MAYER
 w dniu 5-go października r. b. rozpoczyna
 4-o miesięczny kurs teorii i praktyki.
 Dyplom ukończenia szkoły uprawnia do otwarcia gabinetu kosmetycznego na terenie całej Polski. Zapisy przyjmuje Kancelaria Szkoły w ciągu września i października r. b. Informacje: WARSZAWA, KRÓLEWSKA 2.

764

Po goleniu:

SCHERK

TARR

Skóra się nie łuszczy • nie zaognia • nie pręży • nie ulega zakażeniu

Tegal

Tabletki Tegal stosuje się:
 w cierpieniach w migrenie
 reumatycznych, bólach nerwowych,
 podagrze, i głowy,
 grypie i przeziębieniu.
 Tabletki Tegal uśmierzają bóle i przynoszą ulgę w tych
 cierpieniach. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Pełne zadowolenie

Toledo

Najcięższe
 ostrza świata

SAMOZATRUCIE

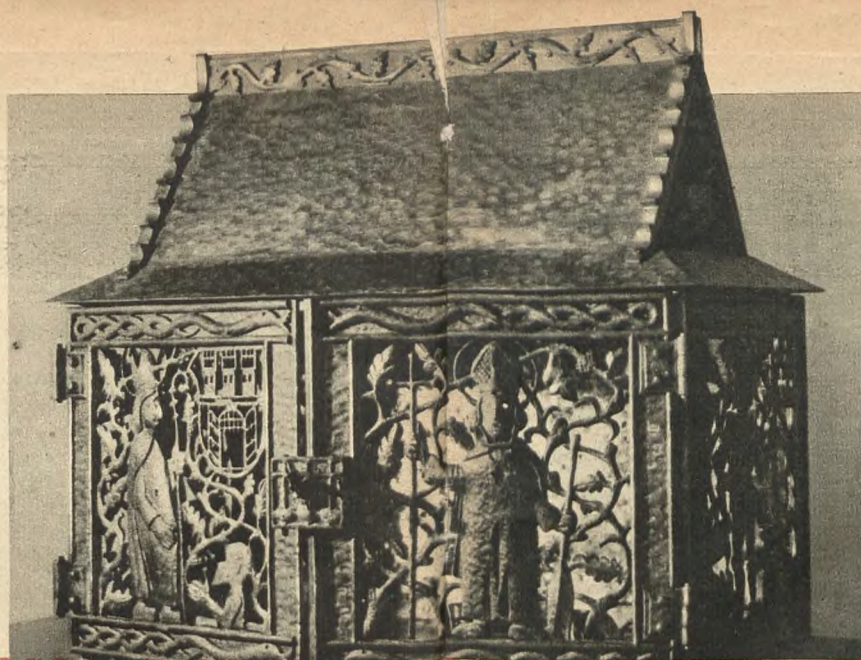
NA TŁE WĄTROBY

samozatrucie bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczny, łamanie w kościach, ból głowy, wzdęcia, odbijanie, ból w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, mdłości, język obłożony). Trucizny wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. 20-letnie doświadczenie wykazało, że zioła lecznicze „Cholekinaza” H. Niemojewskiego jako żółcio-moczopędne, są naturalnym czynnikiem, odciażającym soki ustroju od trucizn własnych. Bezpłatne broszury otrzymać można w laboratorium fizjologiczno-chemicznym „Cholekinaza” H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5, oraz apteki i składy apteczne.

773

Latarnia w stylu romańskim, kuta w miedzi, projekt inż. arch. M. Rice, ozdobi Kalwarię przy kościele św. Marka.

Marka. Przedstawia figury świętych Wacława, Stanisława, Wojciecha i Florjana.

PIĘKNO. WYKWITAJĄCE Z ŻELAZA

Prof. Szysko-Bohusz: Fragment kraty z krypty Marszałka Piłsudskiego.

Na lewo: Spawanie latarni kutej w miedzi.

WSZYSTKIE
ZDJĘCIA AG. FOT.
„ŚWIATOWID”

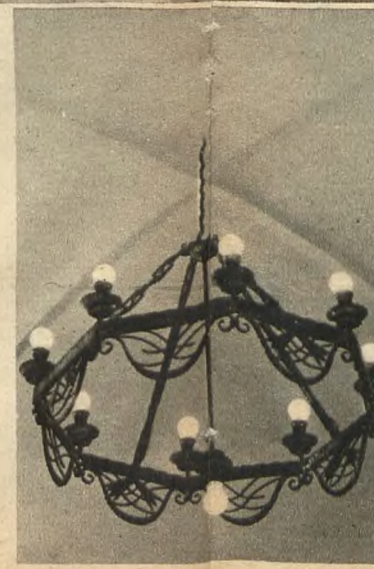
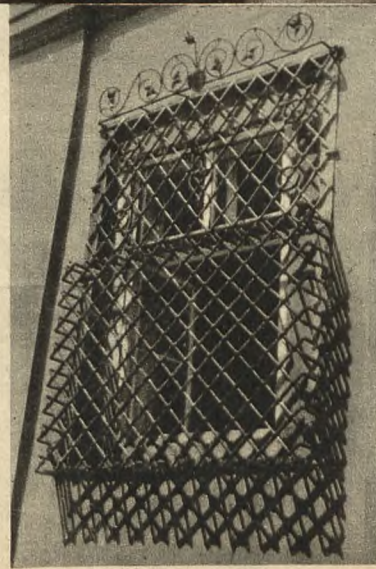
Poniżej: Nowoczesna wywieszka przy ul. Brackiej.

Żelazo jako materiał tworzywa artystycznego ukazuje się równocześnie z romańskim kamieniem i gotycką cegłą. Wiąże się ono w każdej epoce z jej stylem i charakterem, nagina do ich form i ściśle spaja z architekturą. Ilek bogaćstwa i fantazji mieści się w skarbcu zabitek tego artystycznego rzemiosła po ziemiach polskich. Jaka powaga i zaklęty urok promieniuje z żelaznych odrzwi wawelskiej świątyni lub prastarych gnieźnieńskich wrót katedralnych, opiewających męczeństwo św. Wojciecha. Jak szlachetnie wiąże się ażurowa żelazna kratka, zdobiąca okna domu ks. Skargi w Krakowie, a przypominająca prawzory florenckich pałaców. Zwłaszcza krakowskie rzemiosło

Na lewo: Fragment latarni projektu inż. M. Rice, zdobiącej Kalwarię przy kościele św. Marka w Krakowie.

Na prawo: Piękna renesansowa kratka, zdobiąca dom ks. Piotra Skargi przy ul. Siennej w Krakowie.

wychodowało się na szlachetnej tradycji i wpływach zachodniej sztuki. W świątyniach i na ulicach Krakowa znajdziemy wzory z każdej epoki historycznej, nieprzerwanie aż do XIX wieku, kiedy to szabloni fabryczne zniszczyły fantazję twórczą, rękodzieła polskiego. Współczesna architektura chętnie przystraja się w metalową biżuterię, tworząc szlachetne akcenty na gładkich płaszczyznach. Dzięki współpracy artystów i architektów, odradza się w Krakowie to rzemiosło, którem Kraków zdobył przodujące w Polsce stanowisko, jak świadczy choćby ta wiazanka majstersztyków, wykonanych ostatnio w zakładach krakowskich metaloplastyki. mdd.

W środku na lewo: Świecznik nowoczesny, kuty w metalu.

Na lewo: Krata, zamykająca wejście do kościoła OO. Paulinów na Skatce.

Na prawo: Stara latarnia, umieszczona przy bocznym wejściu do kościoła Marjańskiego w Krakowie.

Fragment z kraty, projektu prof. Szysko-Bohusza, zdobiącej kryptę Marszałka Piłsudskiego.

Na prawo: Przy pracy.

Na lewo: Nocny urok murów Krakowa.

Poniżej: Nowoczesna wywieszka, kuta w żelazie.

NOWY ARCYPASTERZ KIELECKI. W ubiegłą niedzielę Kielce przeżyły piękny i pamiętny dzień. Oto Nuncjusz Apostolski udzielił sakry biskupiej nowemu Arcypasterzowi diecezji kieleckiej, ks. dr Czesławowi Kaczmarkowi. Podajemy tutaj na lewo u góry widok katedry kieleckiej, poniżej nowego Arcypasterza ks. biskupa dr Kaczmarka, po przywitaniu Go na dworcu kolejowym udającego się do kościoła katedralnego — na prawo zaś J. E. Nuncjusza Apostolskiego ks. Arcybiskupa Cortesiego, który w towarzystwie p. woj. kieleckiego dra Dziadosza i innych dostojników świeckich i duchownych opuszcza dworzec kielecki.

Fot. „Rembrandt” — Kielce.

MIEDZYNARODOWA KONFERENCJA PARLAMENTARNO-EKONOMICZNA W WARSZAWIE. W obecności P. Prezydenta Rzplitej i członków Rządu odbyło się w sali sejmowej inauguracyjne posiedzenie międzynarodowej konferencji parlamentarno-ekonomicznej przy udziale delegatów z dwudziestu kilku państw Europy i krajów pozaeuropejskich.

Aq. Fot. „Światowid”.

NA ZIEMI I NAD ZIEMIĄ POLSKI

ZAWODY BALONOWE JUNIORÓW. Aeroklub warszawski zorganizował zawody balonowe juniorów. Podajemy tutaj powyżej załogę jednego z balonów „Sanok” — na prawo zaś start balonów w dniu 4. b. m.

Zdjęcia Ag. Fot. „Światowid”.

CAŁE ŻYCIE JESTEM UWIELBIANA DZIĘKI OLEJKOWI OLIVKOWEMU!

PO 15 LATACH PO-
ŻYCIA MAŁŻEN-
SKIEGO PAWEŁ
PRZYNOSI MI NA
DAL KWIATY!

MOJA MŁODOŚĆ
I PIĘKNA CERA
CIĄGLE MU SIĘ
PODOBAJĄ.

MOJA TAJEMNICA? OLEJEK OLIVKOWY!
WY! UŻYWAM WYŁĄCZNIE MYDŁA
PALMOLIVE, A OLEJEK OLIVKOWY JEST
NAJSKUTECZNIEJSZYM NATURALNYM
ŚRODKIEM UDELIKATNIJĄCYM,
WZMACNIAJĄCYM I UPIĘKSZAJĄCYM
SKÓRĘ. SPRÓBUJ! JUŻ PO 2 TYGOD-
NIACH BĘDZIESZ OCZAROWANA WY-
NIKAMI... A POTEM BĘDZIESZ STA-
LE UŻYWAŁA TEGO NIEZWYK-
LEGO MYDŁA!!

Przy kupnie na-
leży żądać tylko
oryginalnego
mydła
Palmolive!

SHAMPOO PALMOLIVE PIELĘGUJE WŁOSY JAK MYDŁO PALMOLIVE CERE

W WALCE Z ROSTROJEM

Mężną a zbawienną dla Francji walkę podjął obecny premier a zarazem przywódca stronnictwa radykalnego, tworzącego główny zrąb obecnej większości parlamentarnej, p. Daladier. Jest to walka z rozstrojem, spowodowanym przez wymuszone przez komunistów a tamujące całe życie społeczne we Francji zarządzania, osłabiające siłę produkcyjną tego kraju, czego rażącym objawem jest długotrwały strajk w najważniejszym porcie handlowym, w Marsylii.

Podajemy tutaj na lewo wjazd do portu w Marsylii — na prawo zaś premiera Daladier, wzywającego przez radio społeczeństwo francuskie do obrony najżywniejszych interesów kraju.

Fot. Presse Photo, Berlin.
Agence Trampus, Paryż.

Ratujcie swe zęby!

Nie czekajcie aż kamień nazębny obluźni Wasze zęby, bo wtedy będzie za późno! Już dziś rozpocznijcie walkę z kamieniem przez regularną pielęgnację zębów Kalodontem! „Dwa razy dziennie Kalodont” — a będziecie mieli pewność, że zęby Wasze pozostaną zdrowe. Ale koniecznie Kalodont, bo jest to jedyna w Polsce pasta zawierająca skuteczny w walce z kamieniem Sulfuricinoleat.

KALODONT

PRZECIW
KAMIENIOWI
NAZĘBNEMU

Radośnie obchodziła Holandia 40-lecie rządów swojej królowej. Było w tem przywiązanie i do jej osoby i do całej dynastji, od szeregu pokoleń panującej nad tym krajem. Ale była także i radość obywateli państwa, które wśród dzisiejszego świata jest jednym z najsilniejszych. Prawda, trzeba było

Holandrom zrezygnować z wielu blasków potężnego mocarstwa światowego, ale i to, co z dawnej „glorji i chwały” pozostało, jest jeszcze bardzo poważne i bardzo wartościowe. Posiadłości holenderskie w innych częściami świata i dzisiaj jeszcze Holandrom dostarczają niemało bogactw. Sam kraj macierzysty w wyższym jeszcze stopniu może być przedmiotem zazdrości innych narodów. Praca i pomysłowością zdobywają dzisiejsi Holendrzy, jak niegdyś ich ojcowie i praojcowie, z małego stosunkowo kraju wiele zasobów materialnych. Ta sama praca, poważnym sposobem myślenia i wrodzonymi zdolnościami sprawili, że ojczyzna ich jak była, tak jest i niewątpliwie na zawsze pozostanie celem, do którego spragnieni szlachetnych wrażeń turysci zdążać będą z całego świata. Tu w muzeach nagromadziły się bezcennej wartości dzieła malarstwa flamandzkiego z arcy mistrzem Rembrandtem na czele, którego najwspanialszym dziełem, przesławną „Strażą nocną”, w barwnej reprodukcji zamykamy niniejszy nasz numer. Tu pozostały oryginalne, wzbudzające podziw, obrazy życia mieszczan i chłopów. Tutaj także oko wędrowca patrzy z upodobaniem na swoisty krajobraz, z owymi wiatrakami holenderskimi i rozległymi polami, zasłanymi barwnymi hycyntami i tulipanami. Słowem, zrozumiała jest radość Holendrów podczas jubileuszowych uroczystości królowej Wilhelminy, zrozumiała jest ufność w szczęśliwą przyszłość tego kraju, i wreszcie zrozumiała jest także ciekawość, z jaką ku ziemi holenderskiej, ku jej przeszłości i teraźniejszości zwraca się cały świat.

Królowa Wilhelmina, ur. w r. 1880, od r. 1890 następczyni Wilhelma III, panująca samodzielnie od r. 1898.
Atlantic — Photo — Berlin.

W K • R • A • J • U KROLOWEJ-JUBILATKI

„Drapacz nieba” w Rotterdamie.
Atlantic — Photo — Berlin.

Poniżej: Amsterdam, „Wenecja Północy”.
Presse — Photo — Berlin.

Wspaniała iluminacja Amsterdamu w dniach jubileuszowych.
Keystone — Berlin.

Plukanie bielizny w kanale na wsi holenderskiej.
Keystone — Berlin.

Na prawo: Rozległe pola tulipanów.
R. Sennecke — Berlin.

Wybieramy JESIENNE TOREBKI

wiecie, że posiada poza tem torebkę wieczorową, z którą udaje się do teatru, na koncert czy na proszoną kolację.

Nadchodząca pora jesienna czyni zagadnienie torebki szczególnie aktualnem. Jest to pora, kiedy wiele pań kupuje praktyczne i trwałe torebki skórkowe, które przy jesiennym kostjumie lub płaszczu a potem przy futrze tem dobitniej występują, jako elegancki szczegół ubioru. Im więcej poświęcimy im uwagi, im wybór będzie staranniejszy, tem lepszą służbę spełni dana torebka. Moda faworyzuje komplety dobierane także i z torebką. A więc rękawiczki, torebka i pantofelki z tej samej skóry, to prawie ideał wśród rozlicznych haseł. Nie mogąc mu sprostać pod względem finansowym, staramy się o taką torebkę, która najbardziej neutralnie wyglądać będzie przy tamtych szczegółach ubioru.

Jesienna moda stawia przed nami duży wybór takich praktycznych okazów, do których z przyjemnością przeprowadzi każda z pań zawartość swojej podniszczonej torebki. Czasami przy tej sposobności trzeba wymienić i puderniczkę podręczną, papierosnicę, kółeczka do kluczyków i nieodstępne przybory kosmetyczne. W tym celu zamieszczamy cykl potrzebnych ilustracji, wedle których wybór już później w magazynie będzie łatwiejszy. Torebka jest też jednym z ulubionych przedmiotów-podarunków. Kto będzie ich w tym celu poszukiwał, może również oprzeć się na naszym wyborze, dokonanym wśród ostatnich nowości.

Zet

Frances Farmer z ulubioną torebką skózaną, której pojemność obliczona jest na wiele kobiecych drobiazgów.

Praktyczna torebka z świńskiej skóry znajdzie wiele zwolenniczek wśród pań odrzucających czarne kolory.

Torebka z dwóch gatunków skóry do użytku zarówno przy płaszczu i kostjumie, jak i sukience wizytowej.

Torebka ze skóry foki jest prawie niezniszczalna. Widzimy ją tu w połączeniu z gładką skórą, która uwysmukla kształt.

Torebka, mogąca pomieścić nawet i składaną parasolkę, to już prawie że walizeczka.

Torebka, to rozległe i bardzo ważne zagadnienie stroju, a raczej jego nieodzowne uzupełnienie. Przecież bez torebki nie możemy udać się na sprawunki do miasta, ani do pracy zawodowej, ani na wizytę, ani do teatru, słowem, gdziekolwiek skierujemy swe kroki i jakiegokolwiek stroje zastosujemy do potrzeby dnia czy wieczoru, zawsze i wszędzie bierzemy ze sobą jako nieodstępną towarzyszkę — torebkę.

Dziś niema kobiety, któraby nie doceniała znaczenia torebki. Elegantka uważa ją za indywidualne uzupełnienie każdej tualety, którą zmienia kilka razy dziennie a z nią razem i torebkę, subtelnie do każdej z nich dobierając. Kobieta pracująca nie miałaby czasu na tak częstą zmianę torebki, bo przecież zawiera ona mnóstwo drobiazgów, potrzebnych w każdym zawodzie. Ileż drogiego czasu rabowałaby sprawa przenoszenia wszystkich tych drobiazgów z jednej torebki do drugiej, a ile można przytem ważnych szczegółów zapomnieć...

Tak więc piękna pani pracująca zawodowo rezygnuje z posiadania większej ilości torebek i zmienia je zasadniczo dwa razy do roku: w jesieni i na wiosnę. Oczy-

Poniżej: Drobiazgi do pomieszczenia w torebce, z metalu chromowanego lub złoconego.

Rys. dla „Światowida“ Alf. Żmuda

Nr. 37/735 ROK XV
10 WRZEŚNIA 1938 R.

szubow

O STATNIE CHWILE LATA

Przyszła już do nas
jesienna pora deszczów i pochmurnego
nieba — gdy tymczasem w słonecznej Ka-
lifornji trwa jeszcze
w całej pełni sezon
kąpielowy. Na zdjęciu
Sigrid Gurle, artyst-
ka Hollywoodu, zaży-
wa ostatnich chwil
wypoczynku na kali-
fornijskiem wybrze-
żu — przed rozpoczę-
ciem nowego okresu
pracy w wytwórni.

Fot. Francis Fuerst.

„KRÓLEWNA ŚNIEŻKA“

Kilka tych scen, które powyżej reprodukuje-
my — wyjęliśmy z wspaniałego filmu kolorowego
Walta Disney'a p. t. „Królewna Śnieżka“, który
w triumfalnym pochodzie obiega ostatnio ziemski
glob i już niedługo pojawi się w Polsce na wszyst-
kich ekranach. Zdjęcia Fot. „R. K. O. Radio-Films“.

PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
KOCUTER
GASECKIEGO
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ŁADAJĄCE PROSZKÓW TYŁO W MIGRACYJNYCH TOREBKACH.

TOM MIX W ANGLI

Ostatnio zawitał do stolicy Imperjum Brytyjskiego sławny odtwórca ról cowbojskich, Tom Mix, gdzie przyjęto go entuzjastycznie. Tłumy publiczności zgromadziły się przed dworcem kolejowym, na który zajeżdżał pociąg, wiozący sławnego artystę. Wizyta Toma Mixa w Anglii jest pierwszą od roku 1925. Na zdjęciu widzimy artystę w chwili przyjazdu, gdy swym szerokim kapeluszem cowbojskim pozdrawia witające go tłumy Londyńczyków.

The Central Press Photos, Londyn.

N A S I Z A G R A N I C Ą ZBYSŁAW WOŹNIAK

Medjolan, w sierpniu.

Zbysław Woźniak, krakowianin, młody tenor, znany nie tylko z opery, ale i z licznych koncertów estradowych i radiowych, przebywający na wyższych studiach wokalnych w Medjolanie, już drugi rok rozwija bardzo pomyślnie swój talent poza granicami Polski.

W Medjolanie p. Woźniak brał udział już kilka razy w dużych koncertach. W kwietniu br. w t. zw. „Święto Rzymu“ (Natale di Roma) został nasz śpiewak zaproszony do Fidenzy, gdzie w teatrze Magnani, liczącym 1.200 miejsc, odniósł ogromny sukces na koncercie, powtarzając nieomal każdą arję wśród entuzjastycznego aplauzu publiczności, wypełniającej teatr po brzegi.

Ostatnio w Medjolanie szczególnie udanie wypadł koncert ze znaną mezzosopranistką teatru della Scala, p. Marią Capuana.

Zawsze zmuszany do licznych naddatków, nasz śpiewak wykonuje na bis piosenki polskie, które bardzo się podobają. Liczne recenzje w najwyższych pochwałach podnoszą czystość jego szczerzego talentu i walory głosu tenora „di grazia“, zwracając szczególną uwagę na znakomitą interpretację śpiewanych utworów.

Dnia 9 czerwca br. odniósł p. Woźniak wielki i zasłużony sukces w Szwajcarii, gdzie śpiewał na wielkim festywalu muzyki Donizetti'ego w Lozannie, wykonując doskonale partje w op. „Don Pasquale“ i „Napój miłosny“. Koncert ten był transmitowany przez radio i utrwalony na płytach i 27 lipca bież. roku retransmitowany powtórnie przez radio.

Obecnie p. Woźniak został po raz drugi zaproszony do Lozanny, gdzie dn. 10 września będzie śpiewał przez radio wybrane usteypy z op. „Traviata“, „Cyrułik Sewilski“ i „Rigoletto“. Pod koniec września w odnowionym teatrze im. Pucciniego w Medjolanie na otwarcie sezonu jesiennego nasz młody artysta wystąpi w operach p. t. „Napój miłosny“ i „Cyrułik Sewilski“.

Jak się dowiadujemy p. Woźniak jest bardzo zadowolony ze swych studiów i znajduje się obecnie w doskonałej formie głosowej. We Włoszech p. Woźniak występuje pod pseudonimem, jako Armando Marini.

Fot. Roberto Baccarini, Milano.

„SUEZ“

Ileż razy spotykaliśmy się z tem słowem w dniach grozy i niepokoju, kiedy cień nowej wojny światowej wisiał nad Europą! Ileż razy słowo „Suez“ zapelniało szpalty gazet w dniach, kiedy nie było pewnem, czy potężne Imperjum Brytyjskie zdecyduje się zamknąć Kanał Suezki — zapalny punkt świata — dla okrętów płynących w stronę Abisynji.

W Hollywood zrealizowano obecnie film o Suezie, opowiadający nam dzieje powstania tego kanału, będącego „kluczem świata“. Akcja obrazu przenosi nas do czasów Napoleona i cesarzowej Eugenji, wprowadza nas w świat Lisztów, Bismarków, Disraelich i wszystkich wielkich mężów tej epoki. Jesteśmy świadkami tragicznej miłości twórcy Kanału Lessepsa do cesarzowej Eugenji. Sceny buntu Arabów, niesamowity i niezwykle huragan pustylny samum, który w niwecz obraca wysiłek kilkunastu lat pracy — wszystko to znalazło w tym filmie wspaniałą realizację. Film reżyserował Allan Dwan, weteran realizatorów hollywoodzkich. Obsada nie wymaga również żadnych superlatywów. Bo cóż można dodać do tych trzech nazwisk: Tyrone Power, Loretta Young, Annabella!

Sceny z filmu p. t. „Suez“.
Fot. „20th CENTURY FOX“.

GUSTAW FRÖHLICH W OGNIU SENSACYJNYCH PLOTEK

*Gitta Alpar, pierwsza żona Gustawa Fröhlich.
British International Pictures.*

Gustaw Fröhlich należy do najpopularniejszych postaci ekranu. Przedstawia typ rasowego amanta — to też grywał przeważnie role odpowiadające charakterowi swej postaci i wstępnym bojem zdobył sobie sympatię piękniejszej połowy rodzaju ludzkiego. Był okres, kiedy „piękny Gustaw” dominował w filmie niemieckim, grywając główne role tak w komedjach filmowych jak i w sztukach poważniejszego repertuaru. Nie dziwota więc, że i w świecie artystycznym pozawraczał główki nadobnych swych koleżanek — z pomiędzy których jednak w końcu wyróżnił Gittę Alpar, jedną z najlepszych aktorek filmowych, z pochodzenia węgierską żydówkę — nakrecającą w okresie przedhitlerowskim swe filmy w Berlinie. Ponieważ Gitta Alpar odpowiedziała równym uczuciem — dwoje artystów stanęło wkrótce na ślubnym kobiercu i żyło z sobą przykładnie przez dwa lata, otaczając wielką miłością swą małą córeczkę. Gdy w Niemczech zaprowadzono reżim hitlerowski, Gitta Alpar wywędrowała do Londynu, chroniąc się tam przed skutkami norymberskich ustaw, zaś Gustaw Fröhlich został w Niemczech, grając jak dawniej w filmie niemieckim. W czasie tego okresu związał się romans pomiędzy „jasnowłosym Germaninem” a czarnowłosą Słowianką — Lidją Baarovą, czeską artystką, zaangażowaną do niemieckiego filmu. Romans ten doprowadził nawet podobno do

*Gustaw Fröhlich ze swą drugą żoną, Lidją Baarovą.
Fot. Keystone, Berlin.*

*Gustaw Fröhlich i Gitta Alpar przyjmowani entuzjastycznie przez publiczność Budapesztu w czasie, kiedy o rozwodzie sławnego artysty ze swą pierwszą żoną nie było jeszcze mowy.
Fot. Atlantic, Berlin.*

zawarcia ślubu, rozwód bowiem z pierwszą żoną — żydówką nie przedstawiał w Niemczech dzisiaj większych trudności. Lecz, jak wieść niesie — Gustaw Fröhlich miał w czasie swego drugiego małżeństwa wyjeżdżać kilkakrotnie z Niemiec, by potajemnie widywać się zagranicą za każdym razem z ukochaną córeczką, pozostającą przy matce i z swą pierwszą żoną, której jakoby nie mógł zapomnieć. Podobno powodem coraz częstszego widywania się artysty z Gittą Alpar była nie tylko tęsknota za dzieckiem, ale również pojawienie się w Londynie artysty, podobnego do złudzenia do „pięknego Gustawa”, co z kolei miało wywołać u Gitty Alpar żywą ku sobowótrowi niezapomnianego męża, sympację. Zazdrość więc miała również wpłynąć na stanowczą decyzję opuszczenia przez Gustawa Fröhlicha Trzeciej Rzeszy, zerwania z Lidją Baarovą i ponownego połączenia się z Gittą Alpar. Co na tem wszystkim jest prawdą — niewiadomo. Najbliższa przyszłość dopiero przyniesie rozwiązanie tajemniczej zagadki, będącej treścią sensacyjnych plotek wokół osoby Gustawa Fröhlicha. My notujemy je z obowiązku sprawozdawczego i dzielimy się z naszymi Czytelnikami kilkoma interesującymi zdjęciami z życia arcykrytycy i rycerza serec pięknej Gitty Alpar.

Ludwik Solski w roli Mickiewicza w „Legjoni” Wyspiańskiego.

Horsztyński — genialna kreacja Ludwika Solskiego.

„Judas” Rostworowskiego w interpretacji świetnego artysty.

Wielki poeta niemiecki Schiller we wstępie do trylogii wallensteinowskiej powiada, że „potomność aktorowi nie wieje wieńca”. I rzeczywiście do niedawna jeszcze było tak, wynikało zaś z samej natury aktorskiej kreacji, która mogła istnieć tylko w teraźniejszości — w czasie wykonywania roli przez scenicznego artystę. Później po-

śmie i przechowując ją w osobnych archiwach, przekazać potomności te „żywe rzeźby”, ciosane dłutem talentu wielkich aktorów w mimice i gestykulacji. Rząd polski postanowił stworzyć dokumentarną filmotekę, w której będą utrwalone na taśmie ku pamięci potomnych najwybitniejsze interpretacje sceniczne czołowych mistrzów sceny

»G E N J U S Z S C E N Y«

zostawały po niej jedynie „echa chwały” aktorskiego imienia, by w końcu utonąć w podręczniku historii teatru a w zapomnieniu następnego pokolenia teatralnej publiczności. Dopiero film zmienił zasadniczo warunki w tej dziedzinie. Dziś można uwiecznić aktorską kreację na filmowej ta-

polskiej. Na pierwszy ogień poszedł film o Ludwiku Solskim, który na filmowej wystawie w Wenecji spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem tamtejszej publiczności. Z filmu tego reproduujemy na tych stronach kilka czołowych kreacji mistrza Ludwika Solskiego. ac.

Przejmująca tragizmem rola chłopca z „Niespodzianki” Rostworowskiego.

Ludwik Solski, jako Fryderyk Wielki.

Gospodarz z „Wesela” w interpretacji Ludwika Solskiego.

Na prawo: Niezapomniany Wiarus z „Warszawianki” Wyspiańskiego.

WSZYSTKIE ZDJĘCIA FOT. „PAT”

M. SZKOŁA SZTUK ZDOBNICZYCH W WARSZAWIE

Dziela z pracowni prof. J. Szperbera.

Fot. Czesław Olszewski — Warszawa.

W kole: Malowanie fresku na sklepieniu (pracownia prof. M. Schulza).

Na prawo: W pracowni technik metalowych.

Poniżej: Papier dekoracyjny do pakowania (klasa prof. Bartodziejskiego).

Fot. Czesław Olszewski — Warszawa.

iejska Szkoła Sztuk Zdobniczych w Warszawie jest najstarszą uczelnią artystyczną w Polsce. Jest ona spadkobierczynią dawnego Wydziału Sztuki przy Szkole Głównej. Otwarta niedawno wystawa przejrzyście zilustrowała jej program i metodę. Pierwsze dwa lata spędza uczeń na dziale ogólnym. Tutaj otrzymuje podstawy artystycznego wychowania oraz propedeutyczne zaznajomienie się z warsztatem. Prof. Butrymowicz uczy rysunku z natury. Prof. Roliński w klasie perspektywy odręcznie uczy widzieć przedmiot i poznawać prawa, rządzące widzeniem. W drugim roku uczniowie rysują i malują już całe wnętrza kościołów, ulice, wille i t. p. Prof. Bartodziejski w tak zwanym „rysunku kompozycyjnym” wprowadza ucznia w zakres zagadnień kompozycyjnych i ornamentacyjnych. „Kompozycja brył i płaszczyzn” pod kierunkiem prof. Kurzątkowskiego ma na celu rozwinię-

cie wyobraźni przestrzenno-plastycznej ucznia w czasie pracy w różnych zastępczych materiałach, jak to: papier, tektura, włóczka, wiór i t. d. Rysunek techniczny prowadzi prof. Douglas, dając podstawy w operowaniu tak niezbędnymi dla plastyka narzędziami kreślarskimi. Klasa modelowania prof. Gruszkiewicza ma na celu pracę nad bryłą w różnych materiałach. Ceramika prof. Czarkowskiego dała nam szereg ładnych wazonów, pater, dekoracyjnych syren, talerzy i drobnych figurek zwierzęcych. Liternictwo prof. Podolskiego zaprezentowało prace z zakresu opanowania litery. Na dziale grafiki kompozycyjne z grafiki użytkowej prowadzi prof. Bartodziejski, przedstawiając na wystawie dojrzałe prace z zakresu plakatu, wywieszki etykiet i papierów dekoracyjnych do opakowań. Dział technik graficznych jest pod opieką prof. Radwana. Poza drzeworytem, linorytem, technikami metalowymi i litografią — uczniowie pracują nad drukiem. Studja z natury dla grafików prowadzi prof. Trautman. W klasie malarstwa ściennego prof. Schulza rzuca się w oczy usiłowanie opanowania technik i formy monumentalnej. Jedną salę poświęcono na t. zw. „Salę Gdańską”. Uczniowie wykonali nowe kompozycje na tematy związane z historią polskiego morza różnymi technikami na zatartych przez siebie ścianach i suficie. Oglądamy jedną salę ornamentów na rozmaitych tynkach i gruntach z grawerowaniem i nakładaniem złota, prowadzoną przez p. Sławińskiego. Obok zajęł prof. Szperber na prace z dziedziny studjów z natury, oraz studjów nad zagadnieniami portretowymi, prowadzonemi specjalnie dla uczniów działu malarstwa ściennego. Wielkie murki w przenośnych armaturach opracowano w różnych technikach: kazeinowej, jajkowej oraz freskowej. Wśród nich wybija się portret Marszałka J. Piłsudskiego, doskonały technicznie i ciekawy w ujęciu kompozycyjnym. Dział rzeźby przedstawia nam szereg prac dekoracyjnych w drzewie i sztucznym kamieniu. Kierowniczką pracowni jest prof. Z. Kamińska. Prof. Zurakowski prowadzi studja z natury dla rzeźbiarzy. Wystawił on niewiele, lecz bardzo solidnych aktów, głów, torsów i rąk. Prof. Kokoszko w jednej sali zademonstrował metodykę pracy nad podobrazem (płótna, deska, grunty) zlocenia i grawerowanie pod złoto oraz polichromowanie figur. Ostatnia sala tego działu grupuje kompozycje uczniowskie i kopje.

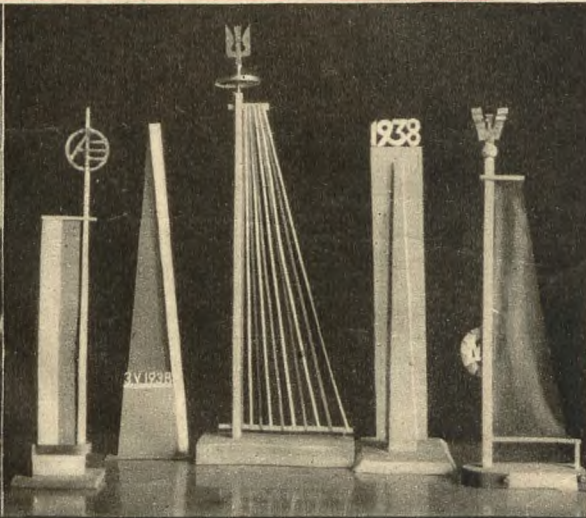
Dział wnętrza handlowego prowadzi prof. Sigmund. Sala przedstawia nam w szeregu makiet rozwiązanie sklepów i wnętrz handlowych z uwzględnieniem materiału i konstrukcji.

Dział metalu prof. Łukijanowa zademonstrował nam prace od patery, świecznika aż do sygnetu włącznie.

Kieruje szkołą dyrektor Bohdanowicz i jego światłemu kierownictwu szkoła niejedno osiągnięcie zawdzięcza.

Pracownia technik malarskich prof. Kokoszki.

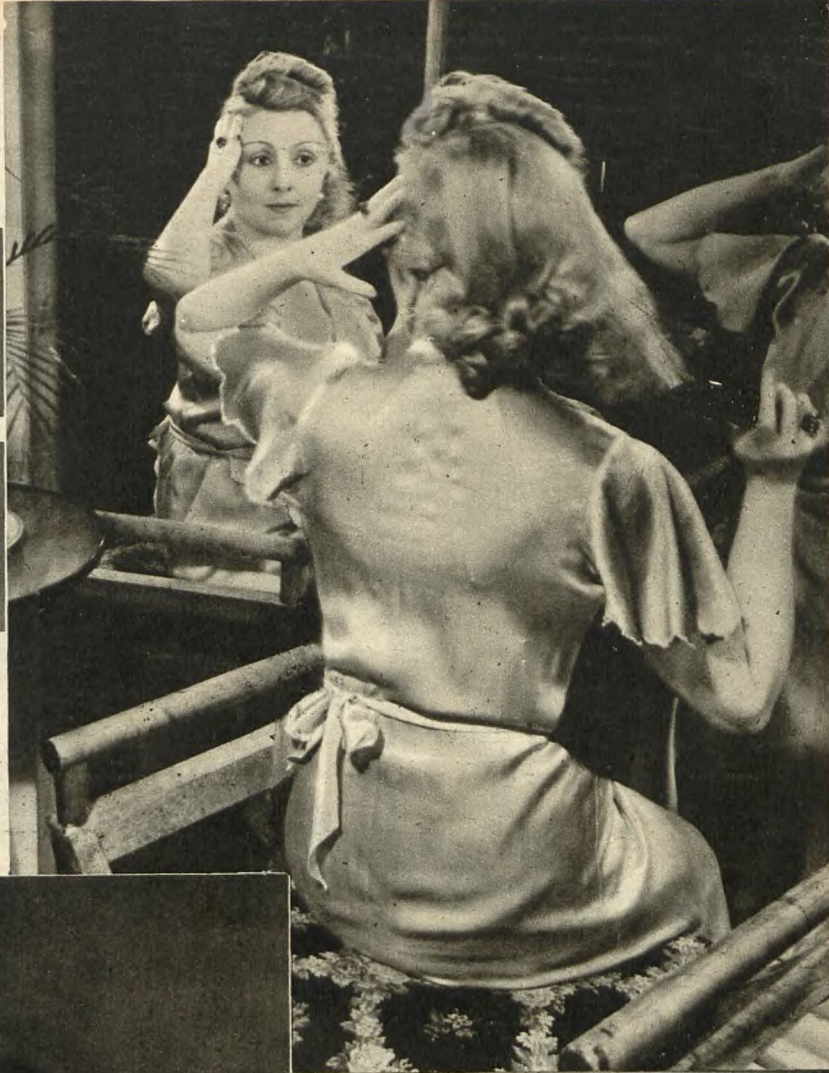
Klasa prof. Kurzątkowskiego: słupy reklamowe.

Fot. Czesław Olszewski — Kraków.

Na lewo: Mieczysława Ćwiklińska jako Lulu w „Skizie” Gabrieli Zapolskiej.

Na prawo: Mieczysława Ćwiklińska przy porannej toalecie.

PANNA MIECIA

Któż to znowu taki — zapytacie mili Czytelnicy, zatrzymując się nad tym nieco pensjonarskim tytułem. — Nie znamy takiej gwiazdy filmowej!

— Nie znacie? No, to posłuchajcie!

Pewnego razu był sobie taki pan, który nazywał się Anastazy Trapszo. Urodził się w rok po stłumieniu powstania listopadowego, w 1831 roku. Ten wielki aktor miał kilkoro dzieci, które również poświęciły się scenie. Jeden z jego synów, Marcei Trapszo, ożeniony z p. Aleksandrą z Fiezkowskich, był ojcem wspomnianej w nagłówku... panny Mieci Trapszówny, znanej całej Polsce dzięki scenie i filmowi, największej artystki dzisiejszej doby, pani Mieczysławy Ćwiklińskiej.

No, dobrze, powie ktoś, mniej orientujący się w sprawach teatralnych, ale jak to się stało, że Trapszówna jest nagle Ćwiklińska, przecie za pana Ćwiklińskiego chyba nie wyszła za mąż! Naprawdę nie. Tylko, że w czasie, kiedy uroczą i buńczacą, podobnie zresztą jak dziś, powszechny zachwyt panna Miecia, prze-

TRAPSZÓWNA...

bojem zdobyła stołeczną scenę, tyłu już Trapszów — jak wynika z monografii J. Lorentowicza o p. M. Ćwiklińskiej — było na scenie, że wielki kapłan Melpomeny owych czasów Ludwik Sliwiński, stanowczo poradził jej, by przybrała panieńskie nazwisko swej babki, żony Anastazego, Anny Ćwiklińskiej.

Dlatego to, wskutek tymczasowego przełudnienia sceny Trapszami, z których co jedno to było doskonałe i wybitniejsze, panna Miecia została Ćwiklińska i po dziś dzień panieńskie nazwisko swej babki opromienia taką sławą, jakiej ktoś drugi przedko nie zdobędzie.

Scena, a także film, po dziś dzień tak wypełniają życie p. Ćwiklińskiej, że poza tem ma ona trochę czasu jedynie na zajęcie się swoim pięknym i wytwornym domem przy Al. Trzeciego Maja. Trudno byłoby wyliczyć tu wszystkie filmy, w których pani Mieczysława Ćwiklińska grywała. Można w każdym razie nadmienić, że jeżeli dziś otrzymuje ona wzruszające nieraz w swej prostocie i naiwności listy z najróżniejszych zakątków Polski, niejednokrotnie z okolic, któreśmy się przyzwyczaili nazywać „światem zabitym deskami”, listy tchnące nieraz wielkiem uwielbieniem i ukochaniem, to zawdzięcza je taśmie filmowej, która dociera niemal do wszystkich miast, miasteczek a nawet wsi polskich.

Do tej więc, znanej już z teatru i kina, sylwetki gwiazdy filmowej i teatralnej możnaby chyba tylko dorzucić ten szczegół, że w życiu prywatnym pani Mieczysława jest tak samo uroczą, miłą, bezpośrednią i tak samo wielką artystką, jak ją widzimy z widowni teatru, czy kina. Kiedy się z nią rozmawia, człowiek odnosi wrażenie, że między tą osobą ze sceny, czy z kina a tą aktorką w życiu prywatnym żadnej różnicy nie ma, że pani Mieczysława Ćwiklińska, schodząc ze sceny i wchodząc do swego domu jest nadal sobą. Niema więc u niej żadnej sztuczności, żadnego patosu, żadnego robienia z siebie czegoś innego, niż to, czem się jest w rzeczywistości. Między życiem codziennym a życiem na scenie czy w kinie niema — takie przynajmniej człowiek odnosi wrażenie — żadnej różnicy. Zawsze i wszędzie jest ten sam człowiek, obdarzony niezwykłym i, zdaje się, na chwilę nawet niesłabnącym wielkim talentem, który ciągle się pogłębia przez poznawanie siebie, odnajdywanie nowych wartości w życiu własnym a następnie wnoszenie tych wartości do ról odtwarzanych z takim cudownym realizmem i szczerością zarówno na scenie jak i w służbie X-tej Muzy.

B. Si.

Powyżej: Mieczysława Ćwiklińska w jednej ze swych świetnych ról charakterystycznych.

Na lewo: Przemila Pani wytwornego domu, Mieczysława Ćwiklińska.

UROCZE PIRATKI

Oto sześć nimf amerykańskiego ekranu prezentuje swą urodę w malowniczych strojach dawnych piratów, zabawiając się wesoło w czasie swego wypoczynkowego okresu. Najdalej za kilkanaście dni, wytwórnia filmowa powoła je z powrotem, by rozpocząć nowy rok pracy. Piękne piratki, przybrane wówczas w stroje girlsów będą uśmiechały się do obiektywu w rytm amerykańskich „tupanek”.
DELIUS — Paris.

NOWE ARCYDZIEŁA FILMJI

„Lord Jeff” — będzie to obraz, w którym rolę główną odtwarza świetnie młodociany artysta Hollywood'u, Freddie Bartholomew. Film nakręciła jedna z największych wytwórni „Metro Goldwyn Mayer”. Fot. „METRO GOLDWYN MAYER”.

„Swiss Miss” — świetna komedia filmowa, pokaże nam w swych rolach głównych Flipa i Flapa, ulubieńców całego świata. Wytwórnia „Metro Goldwyn Mayer” dała filmowi temu wielce staranną oprawę. Fot. „METRO GOLDWYN MAYER”.

**Uśmiechem
zdobyła go...**
lecz zły zapach
z jej ust odstręczył go.

PIELĘGNUJ OD DZIŚ SWE ZĘBY, STOSUJĄC PASTĘ COLGATE!

Regularne używanie podwójnie działającej pasty do zębów Colgate jest przezornością, której nikt nie powinien lekceważyć. Poczuj niepotrzebnie narażać się na niemiły oddech i żółte zęby.

Przenikająca piana pasty Colgate czyści gruntownie, usuwając psujące się cząsteczki pożywienia ze szczelin między zębami i z dziąseł. Jednocześnie jej polerujące składniki czyszczą emalię i nadają blask zębom.

Wypróbuj pastę Colgate. Spójrz w lustro — Two zęby są czystsze i białsze, a usta świeższe. Kup dziś jeszcze tubę pasty do zębów Colgate.

DZIECI UWIELBIAJĄ JEJ ORZĘDZWIĄJĄCY SMAK.

JUŻ TYLKO KILKA DNI DZIELI NAS OD PREMIERY FILMU „PRZYGODY ROBIN HOODA“

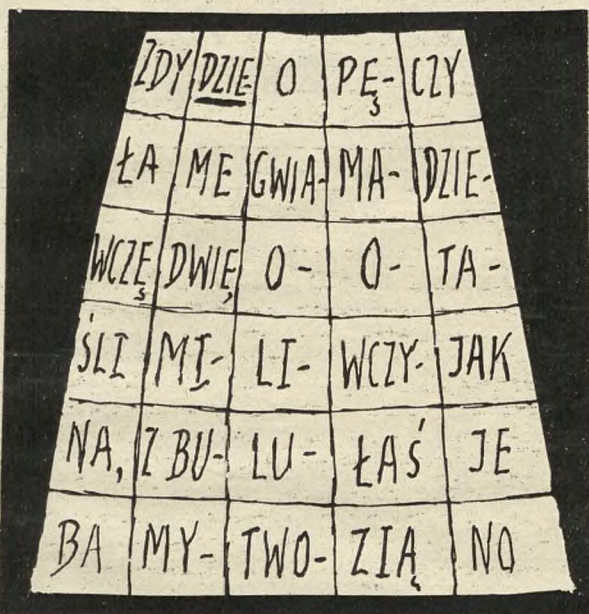
Powyżej reprodukowujemy jeszcze kilka wysoce atrakcyjnych scen z tego filmu, w którym — jak wiadomo — role główne kreują Errol Flynn i Olivia de Havilland. „Przygody Robin Hooda“ — to niewątpliwie clou zbliżającego się sezonu. Fot. Warner Bros.

Konikówka.

Ul. „Ład“.

Poczynając od kratki z sylabą „DZIE“, objeżdżać ruchem konika szachowego wszystkie pola i odczytać rozwiązanie.

Nowa potęga.

Szarada.

ułożyła: „Danuta“.

Czyn jest lepszym, niż ósmej i siódmej młocenie. Bo zaświadcza, że naprzód **szóste-siódme** mocno: Nie **osiem-dziewiątymi** zyskujesz znaczenie, Ale wolą wytrwała i praca owocna.

Ten **pierwszy-trzeci** pewnik ilustruje **Cały**, **Raz-dwa-trzeci**, bo w środku Polski położony; On **czwór-sześć** się nasz przemysł, podąży do chwały. Siłę Polski rozgłosi na wsze świata strony.

Tam już wkrótce się praca potężna rozpocznie: Wnet zastukają młoty, zadymią kominy I każdy się przekonać będzie mógł nauce, Którą nie przełamają żadne wrogie fronty. Jak powstają armaty, czołgi i turbiny.

Ten **Czwór-pięć** to jakby **pięć-czwór-dziewiąty** Stup, co ostoją będzie w trudnych chwilach życia. Którego nie przełamają żadne wrogie fronty. Działające bądź jawnie, bądź też i z ukrycia.

Będzie to **ósmo-trzeci** kasek do zgryzienia Dla tych, co o szkodzenie Polsce się pokuszają, Bo nim się tam dostaną — mocą przeznaczenia Wytluką ich armaty, a gazy wyduszą.

Najbliższa przyszłość.

Ul. „Taternik“.

Już **Cały**. Kto żyć będzie — wyruszy na łowy: panowie — ze sztucerem, panie z dubeltówką i dzieci z flowerami, każdy jest gotowy, kupiec też na zwierzyne poluje z gotówką. Jedynie niemowlęta pozostaną w domu, z nimi **dziesiąte-pierwsze** dla czulej opieki, **trój-pierwsz**, niepotrzebni na świecie nikomu, niedolegi, niedojdy i inne kaleki, którym **dziewiąta-druga** serca nie pozwoli (bo bliscy są **sześć-czwartej** życia i cmentarza) użyć łowów rozkosznej zabawy dowoli,

MIŁOŚĆ W DŻUNGLI

Wielkiem powodzeniem cieszy się na naszych ekranach nowy monumentalny film z Dorothy Lamour w głównej roli pt. „Miłość w dżungli“ — z którego reprodukowujemy na tem miejscu dwie sceny. Film nakręciła wytwórnia „Paramount“. Fot. „PARAMOUNT“

gdy się tylko sposobność ku temu nadarza. **Siódma-ósma-dziesiąta** ze swych łowów słynie, ich **pięć-szesty** dodaje do życia ochoty, animuszu, humoru, werwy! To jedynie są skuteczne **trzeci-czwarte** na wszelkie zgryzoty. Ta leśna, czy **siedm-osiem-dziewiąta** zabawa jest zabaw rycerskiego narodu koroną, łączy człeka z przyrodą, rozkosza napawą — jej też moja **pięć-druga** jest dziś poświęcona.

Za rozwiązanie powyższych trzech zadań, redakcja „Światowida“ przeznacza

trzy nagrody.

Pierwsza zł 20.—, druga zł 10.—, trzecia prenumerata miesięczna „Światowida“.

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 17 września 1938 r. wraz z załączonym kuponem.

Nie wystarczy czytać
trzeba prenumerować
„ŚWIATOWIDA“
najładniejszą polską ilustrację
Miesięcznie tylko zł. 2.20

Trafne rozwiązanie zagadek z Nr. 34 nadesłali:

Aleksandra Labuzkówna, Mielec; Jola i Hala Kowalczykówny, Łódź; Zofia Czechowicz, Sądowa Wisznia; Wiktorja Tuchanowicz, Kosów Huculski (zł. 20.—); Roman Dziubiński, Warszawa; Zofia Mikowska, Warszawa; Eustachy Kidyba, Włodzimierz; Jerzy Czechowicz, Gródek Jag.; Walerja Wasielewska, Częstochowa; Stanisław Walezyński, Częstochowa; Józef Stefańczyk, Pabianice; Stan. Grabowski, Płock; Lidia Leszczyńska, Trembowla; „Efros“, Warszawa; Cezary Władysław Zamiński, Warszawa; Wacław Pogodziński, Warszawa; Eugeniusz Dowmanowicz, Lwów; Czesław Błażejowski, Zabki; Marja Strubel, Warszawa; Michał Leszczyński, Trembowla; Aleksandra Jacyńska, Warszawa; Jan Janiszewski, Łomża; Bekerówna Wroda, Biała Krak.; Mieczysław Rydel, Łódź; Aleksy Wachowski, Warszawa; Marja Czajkowska, Warszawa; Janusz Roman, Warszawa; Stanisława Mikowska, Warszawa; Zygmunt Tietz, Warszawa; Zofia Pytlewska, Ciechanów; Olga Kondratiuk, Toruń; Tadeusz Giza, Kraków; Teodor Binder, Warszawa (zł. 10.—); Lucjan Skubisz, Lubartów; inż. Zygmunt Słowikowski, Warszawa; Kazimiera Cwiertniakówna, Zakopane; Kazimierz Wojciechowski, Wieluń; Marja Chachłowska, Kraków; Leon Łulkiewicz, Ruk; kpt. Bronisław Ertel, Lwów; Maryla Dembińska, Lwów; Eryk Unverricht, Pawłów; Anatol Czaban, Warszawa; Władysław Drwotówna, Białystok; Edward Pretkiel, Lwów; Mieczysław Karaś, Wyszkiw; ks. Julian Arłitewicz, Mychów; Krystyna Lubieniecka, Warszawa; Aldona Monastyrska, Grajewo; Irena Lewicka, Lwów; Kasyno, Komarno; Tadeuszowa Plater Zyberk, Konstantynów; Józef Sowa, Ostróg; Feliks Wypaczewski, Radom; Julian Janik, Węgierska Górka; F. Ludwig, Boryslaw; Adam Pillar, Kraków; Józef Stefańczyk, Pabianice; Dr Cz. Biały, Będzin; Marjan Feduszka, Stanisławów; Jan Czyżewski, Kraków; Jadwiga Gustekowa, Sambor; saper M. Doktoreczek, Poznań; E. Kucharska, Gdynia; Z. Gürtler, Kraków; Wacław Dumala, Falenica (prenumerata miesięczna „Światowida“ od 1—31 października 1938 r.); Anna Cudna, Wołomin; Krzysztofik Eugeniusz, Rembertów; M. Skalska, Rajgród; Marja Drzewiecka, Lwów; Stef. Drozdówna, Biała Krak.; Stan. Stolarzewicz, Biała Krak.; Andrzej Godawa, Nowy Targ; N. Kazimierz Kozłowski, Warszawa; Stefania Jarymowiczowa, Lwów; Alina Olbrychtówna, Ciechocinek; mgr. Józef Czołba, Toruń.

Nagrody otrzymali pp.: Wiktorja Tuchanowicz, Kosów Huculski „Riwiera“ (zł. 20.—); Teodor Binder, Warszawa I. skrytka pocztowa nr. 113 (zł. 10.—); oraz Wacław Dumala, Falenica, Centrala automatyczna (prenumerata miesięczna „Światowida“ od 1—31 października 1938 r.).

Rozwiązanie z Nr. 34.

REBUS: PARAGRAF ARYJSKI.

SZARADA: WIECZORY W LECIE:

Za fotografie i artykuły niezamówione, a nadesłane, bądź przyniesione, redakcja „Światowida“ nie odpowiada.

„ŚWIATOWID“ WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ, W KRAKOWIE, POZNANIU, WARSZAWIE, LWOWIE, WILNIE

CENA OGŁOSZEN: Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamu 80 mm.) 1 mm. w jednym łamie 1 złoty. Ogłoszenia zamieszczone jako jedyne na stronie (tak zwane „solus“) — 1 mm. w jednym łamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedyne na („solus“), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej. — Reklamacje w sprawie nieotrzymania lub późnego doręczenia egzemplarzy należy wnosić niezwłocznie pisemnie do urzędu pocztowego (doręczeniowego) a nie wprost do Administracji. — Zakłady

WYDAWCA I NACZELNY REDAKTOR: MARJAN DĄBROWSKI
KIEROWNIK LITERACKI I REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: DR JÓZEF FLACH
KIEROWNIK GRAFICZNY: ZYGMUNT STRYCHALSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: KRAKÓW, WIEŁOPOLE 1 (PALAC PRASY)
TELEFONY: 150-60, 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65, 150-66
KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 404.200 — WARSZAWA 140.725
PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY NR. 2, PRZEZ URZĄD POCZT. KRAKÓW 2

(doręczeniowego) a nie wprost do Administracji. — Zakłady Franciszka Czajki.

PERŁA MALARSTWA HOLENDERSKIEGO

„Straz nocna” najwspanialsze i najslawniejsze dzieło arcy mistrza Rembrandta (1606 – 1669) w Muzeum Państw. w Amsterdamie